

MLADI I OBRAZOVANJE

- zaključci s javne tribine održane na projektu Eureka

1. Uvodno

Javna tribina na temu „Mladi i obrazovanje“ održana je 9. svibnja 2019. u prostoru kafića Muzeja prekinutih veza, Ćirilometodska 2, Zagreb u okviru projekta „EUreka – i mi gradimo budućnost EU“, koji Hrvatski pravni centar izvodi u suradnji s Katedrom za europsko javno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Javnu tribinu osmislili su i moderirali studenti/ce-demonstratori/ce na Katedri za europsko javno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Panelisti na javnoj tribini bili su dr.sc. Boris Jokić, s Instituta za društvena istraživanja, jedan od autora Cjelovite kurikularne reforme i Ružica Jurčević, mag.paed., asistentica na Katedri za sistematsku pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Kroz kratka izlaganja i interaktivnu raspravu na tribini su razmotrena brojna aktualna pitanja vezana za ulogu obrazovanja, kurikularnu reformu i očekivanja mladih od suvremenih obrazovnih sustava, kako sljede:

- Koje su kvalitete hrvatskog i drugih obrazovnih sustava?
- Je li potrebno obrazovanje okrenuti više ka pojedincima/kama (individuama)?
- Treba li obrazovanje više poticati mlade na kritičko razmišljanje?
- Kakav utjecaj ima tendencija prebacivanja rješenja problema u obrazovanju na lokalnu razinu te pomaže li to središnjem, centralnom sustavu obrazovanja?
- Koji su načini uključivanja mladih u reformu obrazovanja?

Na tribini se također raspravljalo o komparaciji drugih europskih obrazovnih sustava te mogućim poboljšanjima i napretku hrvatskog obrazovnog sustava. Također, pokušalo se objasniti i raspraviti povezanost Europske unije (dalje: EU) i njenih obrazovnih politika te mogućnosti iskorištavanja EU fondova.

2. Rasprava i zaključci

U uvodnim izlaganjima panelista istaknuto je da je obrazovanje ono što mladog čovjeka treba naučiti kako da upozna sebe i društvo oko sebe, te da je današnje obrazovanje u krizi što ne čini nego kroji ljude samo kako bi se uklopili u tržište rada, dajući im tako krive vrijednosti.

Također, istaknuto je da trenutni sustav obrazovanja uči mlade ljude pokoravanju autoritetu, „štребanju“, podložnosti te učenju materije koja nije korisna za život što dovodi do zatvaranja mladih, manjku kritičkog razmišljanja i otkrivanja sebe i svog mišljenja. Hrvatske politike koje

Projekt „Eureka – i mi gradimo budućnost EU“

se tiču obrazovanja su kratkoročne, nekada traju samo jedan politički mandat, dok je za promjene potrebno najmanje od 10 do 15 godina.

Naglašeno je da hrvatski sustav obrazovanja obilježavaju i pozitivni aspekti kao što su niska stopa napuštanja srednje škole te dobri međuljudski odnosi u školama. Zaključeno je da hrvatski sustav obrazovanja ima dobre preduvjete za promjene i napredak, ali na tome treba još dosta raditi, a pitanje reforme obrazovanja se često zanemaruje i nije primarni politički cilj. Također, danas više masovno obrazovanje velikog broja učenika/ka i studenata/ica nije prikladno kao što je bilo prije u doba nepismenosti, ono više nije prozor u svijet.

Posebno je navedeno da je obrazovanje potrebno okrenuti prema individualnom radu. Danas je sustav orijentiran samo na stvaranje prosječnog učenika/ca i studenta/ica, a ne na razvoj pojedinca i njegovog potencijala te identiteta.

Istaknuta je potreba za jasnim definiranjem politike odgoja i obrazovanja na nacionalnoj razini te izradom strategije s jasno definiranom vizijom, misijom i ciljem. Za cjelovitu reformu obrazovanja potreban je društveni konsenzus i politička volja.

Zaključeno je da je potrebno osigurati kvalitetno obrazovanje nastavnika/ca, podizanje ugleda nastavnika/ca i učitelja/ica te povećanje svijesti o važnosti obrazovanja i njegovom utjecaju na društvo. Zaključno je također da bi se glas mladih trebao više čuti kada se govori o reformi obrazovanja.

3. Izazovi u području obrazovanja na koje su ukazali sudionici tribine

- kriza identiteta mladih u modernom društvu i kako kvalitetan obrazovni sustav može pomoći u njenom prevladavanju;
- zastarjelost hrvatskog obrazovnog sustava i prijeka potreba za njegovom modernizacijom kako bi uistinu pripremio mlade za život u 21. stoljeću;
- kratkoročnost i nedosljednost u provođenju obrazovnih politika;
- nedovoljna razina individualnog pristupa i rada s pojedinim učenikom/com u skladu s njegovim/njezinim interesima i mogućnostima;
- nedostatak jasne vizije budućeg razvoja hrvatskog obrazovnog sustava;
- nemogućnost provedbe kurikularne reforme odozdo (*from the bottom*) naviše zbog političkih razloga;
- nedovoljno poticanje proaktivnosti kod mladih kroz obrazovni sustav;
- neujednačenost provedbenih kapaciteta i dostupnih resursa za modernizaciju obrazovnog sustava na lokalnim razinama;
- neadekvatan zakonodavni okvir koji koči modernizaciju obrazovanja;
- zanemarenost važnosti uloge nastavnika/ca u modernizaciji sustava.